

Veel gestelde vragen n.a.v. het Siméaprotoocol toetsen en examens in het VO en MBO

Hoe verhoudt zich het protocol t.o.v het examenreglement (rechtsgeldigheid)?
<i>Het protocol is geen examenreglement maar een format dat ondersteunt bij het zoeken naar de noodzakelijke aanpassingen in omstandigheden van toetsing en examinering waarbij (ook) voldaan wordt aan formele examenreglementen. Het formele examenreglement gaat boven het format, het format sluit hier op aan en geeft richting aan de mogelijkheden die binnen het examenreglement vallen. Door het format te gebruiken is het voor iedere student en examencommissie duidelijk wat wel en niet is toegestaan en welke aanpassingen voor de betreffende deelnemer uiteindelijk noodzakelijk zijn. In het toewerken naar het examen, kan het format fungeren als een richtlijn voor ondersteuning, immers je wilt er op uitkomen dat de student het examen in een zo weinig mogelijk aangepaste omgeving moet doen.</i>
Wat als de leerling geen geldige beschikking cluster 2 meer heeft en onderzoeken gedateerd zijn?
<i>Wanneer een leerling geen beschikking cluster 2 meer heeft dan kunnen de meest recente onderzoeksverslagen in combinatie met een beschrijving van het proces dat de leerling in voorgaande jaren heeft doorgemaakt volstaan. Hieruit blijkt dan ook welke ondersteuning/aanpassing de leerling nog nodig heeft.</i>
In het protocol staan ook zaken die niet worden toegestaan bij het Centraal Examen. Hoe moet ik het protocol lezen?
<i>Het protocol van Siméa is breder dan alleen de directe afname van de centrale examens. Het gaat om de omstandigheden bij toetsen, school-/instellingsexamens en centrale examens. Bij sommige onderdelen is expliciet aangegeven dat ze bij het centraal examen niet aan de orde zijn. Bij andere vloeit dat voort uit de aard van de aanwijzing. Hierbij gaat formele wetgeving boven het protocol.</i>
In het protocol staat vermeld dat er gebruik gemaakt kan worden van visuele ondersteuning bij de instructie en dat het aangeven van de context belangrijk is. Voor welke instructie geldt dit?
<i>Tijdens het centraal examen geeft de school geen nadere instructie aan de leerlingen, dus ook niet aan de leerling met een auditieve/communicatieve beperking. Deze passage is wél relevant voor de aanwijzingen aan het begin van de zitting, onder andere in verband met errata.</i>
Bij het onderdeel “luisteren” wordt aangegeven dat voor de luistertoets een vervangende opdracht gegeven kan worden. In de formele regelgeving wordt aangegeven dat er geen vrijstelling gegeven kan worden bij het examen voor “luisteren”. Hoe verhoudt zich dat met elkaar?
<i>De examenregelingen bevatten niet de mogelijkheid van ontheffing voor luisteren of spreken. Soms wordt gevraagd of ontheffing van de luisterTOETS mogelijk is. Dat is mogelijk: de luistertoets is een manier om luisteren te toetsen maar niet de enige, en voor leerlingen met een auditieve beperking niet altijd een adequate. In dat geval kan binnen het</i>

Veel gestelde vragen n.a.v. het Siméaprotocol toetsen en examens in het VO en MBO

kader van het schoolexamen de school de luistervaardigheid op een andere manier toetsen, bijvoorbeeld binnen gespreksvaardigheid met als hulpmiddel "chatten". Dan is er technisch gezien geen sprake van luisteren maar inhoudelijk wel. Terzijde: ook bij de staatsexamens wordt geen luistertoets afgenomen en wordt luisteren in het mondelinge gesprek getoetst. In digitale centrale examens zitten kijk-luistervragen die voor leerlingen met een auditieve beperking worden ondertiteld. Dat maakt de opgaven maakbaar; of het nog steeds luisteren is, is de vraag. Het ligt in de rede dat voor deze leerlingen (en overigens voor alle leerlingen) het luisteren ook, en op adequaat aangepaste wijze, wordt getoetst in het schoolexamen.

De schoolexamenluistertoets wordt voor sommige talen ook in een ondertitelde variant aangeboden. Echter voor dove leerlingen wordt hierbij ook een snelle leesstrategie getoetst in combinatie met het visuele beeld en niet de luistervaardigheid. Voor dove leerlingen die deze combinatie van snel lezen en visueel beeld niet een goede aanpassing is kan ervoor gekozen worden de luistertoets te vervangen door bijv. het luisteren als vaardigheid binnen een gesprek. Deze mogelijkheid staat ook in het protocol genoemd. Voorstelbaar is bijv. een gesprek met een tolk bij Nederlands, en door bijv. een chatgesprek in het Engels of een andere vreemde taal.

Een richtlijn voor de beoordeling van deze alternatieve manier van luisteren is in voorbereiding. Tot die tijd zal de school zelf de verantwoordelijkheid moeten nemen over de beoordeling.

Waarom is tijdverlening ook voor leerlingen met een auditief/communicatieve beperking toegestaan?

De CvE-brochure over leerlingen met een beperking focust op de noodzakelijke aanpassingen in (met name) digitale examens. Daardoor blijft onderbelicht dat de tijdverlenging, genoemd in artikel 55, ook voor leerlingen met een auditieve beperking van toepassing is. Ook al is er in puur "technische" zin geen sprake van een leesprobleem door de auditieve beperking, de beperking heeft wel effect op taal en tijdverlenging is daardoor een adequaat en toelaatbaar hulpmiddel dat helpt de belemmering weg te nemen.

De strekking van bovenstaande antwoorden zullen in de volgende versie van het protocol worden verwerkt.

CvE neemt een en ander op in de uitgaven van het CvE over examens.

Bovenstaande tekst is afgestemd met het College van Examens, 22 november 2013.